

Datum 2022-04-06
Diarienummer 0110/22

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se
fo.esl@regeringskansliet.se

Fö2022/00025

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Försvarsdepartementet - Totalförsvarsanalys – en oberoende myndighet för uppföljning och utvärdering

Göteborgs Stad är positiv till den nya myndigheten och instämmer i behovet av en samlad uppföljning, analys och utvärdering av totalförsvaret. Det är mycket angeläget att den har förutsättningar att kunna genomföra sitt uppdrag samt att den är kostnadseffektiv ur ett övergripande myndighetsperspektiv. För att den ska kunna vara ändamålsenlig och effektiv så bedömer Göteborgs Stad att vissa aspekter behöver förstärkas och förtydligas.

Myndighetens uppdrag är att följa upp totalförsvarets samlade funktionssätt, där den kommunala verksamheten utgör en stor och viktig del. Utifrån det anser Göteborgs Stad att utredningen saknar en djupare analys av om det i praktiken kommer vara tillräckligt för myndigheten att i huvudsak hämta in information enbart från andra statliga myndigheter när det gäller det arbete som genomförs av kommunala aktörer. Göteborgs Stad betonar också vikten av att regeringen, inför inrättandet av den nya myndigheten, tar ställning till om den nya myndigheten kan inhämta information från kommuner på det sätt som utredningen föreslår bland annat med anledning av sekretess- och säkerhetsskyddslagstiftning.

Sveriges kommuner har en mycket viktig roll i beredskapsarbetet. Kommunerna behöver ges goda förutsättningar för att kunna medverka i arbetet med att stärka beredskapen. Sådan verksamhet kan, för Göteborg Stads del, handla om till exempel energiförsörjning, vatten och avlopp, avfall, transporter samt vård och omsorg. Göteborgs Stad instämmer i slutsatsen i regeringens proposition att det är viktigt att kommuner och regioner får stöd från berörda myndigheter i det arbetet. Därför vill

Göteborgs Stad understryka vikten av att den nya myndighetens uppdrag också omfattar det arbete som genomförs i kommuner och regioner.

Förtydligande behövs avseende informationsinhämtning från kommunala bolag som är verksamhetsutövare. Det behövs förtydligas vilka som är verksamhetsutövare i en kommun som har flera nämnder och kommunala bolag.

Myndighetens uppdrag angående tillsynsbegreppet i TF och OSL behöver förtydligas. Om det förekommer personuppgifter behöver förutsättningarna för det klargöras.

Den nya myndigheten kan behöva genomföra uppföljning och utvärdering som överlappar andra myndigheters arbete. När det gäller uppföljning av kommunernas ansvarsområde skulle det, enligt Göteborgs Stads bedömning, till exempel kunna handla om de områden där myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och länsstyrelserna idag har uppföljningsansvar. De olika myndigheternas uppdrag och mandat behöver tydliggöras i relation till varandra för att säkerställa en effektiv myndighetsstruktur.

Göteborgs Stad vill betona att krisberedskap och totalförsvar hänger ihop då krisberedskap är en förutsättning för det civila försvaret. Därför är det angeläget att den nya myndigheten ägnar ytterligare uppmärksamhet till krisberedskap i förhållande till totalförsvar.

Syftet med uppföljningen och utvärderingen är att säkerställa att inriktningen på totalförsvar ger avsedd effekt och att offentliga medel används effektivt. Göteborgs Stad vill understryka vikten av uppföljning och utvärdering av den faktiska förmågan, för att kunna uppfylla syftet.

Den nya myndighetens uppdrag kring informationsinhämtning kan medföra ökade kostnader för administration till exempel med anledning av krav på avtal i enlighet med säkerhetsskyddslagen. Göteborgs Stad vill framföra att detta är ytterligare ett exempel på att resurser behöver tillföras kommunerna med anledning av återuppbyggnaden av totalförsvar.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Daniel Bernmar (V) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan, och avslag på yrkande från SD den 1 april 2022 (bilaga A).

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 1 april 2022 (bilaga A).

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att bifalla Daniel Bernmars yrkande.

Göteborg den 6 april 2022
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande – Remiss från Försvarsdepartementet - Totalförsvarsanalys – en oberoende myndighet för uppföljning och utvärdering

Förslag till beslut

I Kommunstyrelsen:

- 1) Bilaga 1 ersätter tjänsteutlåtandet och skickas in som stadens svar:
”Yttrande till försvarsdepartementet, Fö2022/00025”
- 2) Berörda nämnder och bolag gör en inventering av befintliga skyddsrum i stadens fastigheter samt upprättar en plan för att återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas omgående.

Yrkandet

Krig vinnas inte av myndigheter, byråkrater och utredningar. Krig vinnas av soldater, arméer och vapen. Vi har ett omedelbart hot om invasion och vi måste köpa vapen för att försvara Sverige. MUST¹ ska informera om de vapen som fienden förfogar över och vi måste investera i vapen för att möta detta hot. Kriget i Ukraina och Syrien analyseras av Institute for the study of war (ISW)². MUST och ISW har kunskap om fiendens taktik från dessa krig. Vi måste lära av dessa två krig. Vi har en extrem situation och vi måste handla snabbt och investera i de rätta vapensystemen för att förhindra en invasion av Sverige.

Det är extremt allvarligt att hotbilden mot Sverige har ökat den sista tiden. Förvaret måste förstärkas. Vi måste bygga upp ett invasionsförsvar igen. Detta kräver att alla de förband som lagts ner efter kalla kriget måste återskapas.

Fienden kommer över havet. Dom kommer med landstigningsfartyg. För att möta detta hot måste vi ha ett kustartilleri. Både fast och rörligt. Vi måste ha

¹ [Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten - Försvarsmakten \(forsvarsmakten.se\)](https://www.forsvarsmakten.se/om-forsvarsmakten/underrattelse-och-sakerhetstjansten)

² [Institute for the Study of War \(understandingwar.org\)](https://www.understandingwar.org/)

pansarförband för att möta fienden på marken. Vi måste ha ett riktigt flygvapen för att slå ut så många landstigningsfartyg som möjlig innan dom lämnat hamnarna. Vi måste ha ett luftvärn värt namnet. Vi måste ha missiler för att kunna slå mot mål på andra sidan östersjön.

Bilagor

1. Göteborgs yttrande till Förvarsdepartementet,
Fö2022/00025

Skyddsrum

Om en fientligt sinnad nation vill angripa Sverige, så är det första målet att slå ut infrastruktur och industri. Eftersom Göteborg är Sveriges näst största stad med Nordens största hamn så är Göteborg ett primärt mål.

Hamnen, broar, raffinaderier, elförsörjning, vattenrening, vattenverk, IT-infrastruktur, vägar, järnvägar och stadens fordonsfabriker riskerar att slås ut i ett angrepp, och då kommer civila att drabbas. Tusentals med civila riskerar att bli offer på grund av att vi inte prioriterat vikten av att skydda civilbefolkningen. Göteborgs stad måste därför omgående inventera stadens skyddsrum och återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas.

Bilaga 1

Yttrande till Försvarsdepartementet, Fö2022/00025

fo.remissvar@regeringskansliet.se

fo.esl@regeringskansliet.se

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Försvarsdepartementet - Totalförsvarsanalys – en oberoende myndighet för uppföljning och utvärdering

Krig vinnas inte av myndigheter, byråkrater och utredningar. Krig vinnas av soldater, arméer och vapen. I stället för att skapa en ny myndighet måste vi agera här och nu för att försvara Sveriges existens.

Försvarsmakten³ och MSB⁴ ska omedelbart ges följande uppdrag:

Inom ett år ska Sverige kunna stå emot ett fullskaligt anfall från en stormakt. Vapensystem ska köpas in, bemannas och var operativa inom ett år. Finansieringsfrågan är sekundärt, primärt är att försvara vårt land. Samtliga civila i våra storstäder ska ha ett fungerande skyddsrum, och veta var det ligger. Evakueringsplaner för civila ska finnas för Gotland och Skåne, för att verkställas vid ett storskaligt anfall.

Inom fem år ska Sverige ha återskapat det invasionsförsvar som Sverige hade under kalla kriget. Alla förband ska återskapas. Kalixlinjen ska återupprättas för att möta ett markanfall som går över Finland. Nya moderna vapensystem ska möta fiendens krigstaktik som nu praktiserats i Ukraina och Syrien. Samtliga civila i Sverige ska ha ett fungerande skyddsrum och veta var det ligger. Evakueringsplaner för civila ska finnas för Gotland, Skåne, Blekinge och samtliga storstäder för att verkställas vid ett storskaligt anfall mot dessa mål.

³ [Försvarsmakten \(forsvarsmakten.se\)](https://www.forsvarsmakten.se)

⁴ [MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap](https://www.msb.se)